

У Вступі до Міжнародних стандартів освіти зазначено, що професійні бухгалтери дедалі частіше повинні бути технічними експортерами, які мають блискучі комунікативні навички і здатні відповідати вимогам щодо інформації та складання звітності, які висуває нова економіка, що ґрунтується на знаннях.

Виходячи з того, що інформаційні технології дозволяють автоматизувати більшу частину облікових робіт, функціональні обов'язки бухгалтера розширюються. Обов'язковими вимогами до бухгалтера стають знання бухгалтерського обліку, податкового законодавства, вміння працювати зі спеціалізованими програмними продуктами.

Додатково роботодавці звертають увагу на вміння бухгалтера вести кадровий облік, проводити аналітичні дослідження та виконувати контрольні функції. Залежно від направленості бізнесу додатковими вимогами до бухгалтера можуть бути: знання міжнародних стандартів обліку та звітності; іноземних мов (із врахуванням специфіки діяльності підприємства); митного законодавства.

Література.

1. Облік, оподаткування та аудит: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] / В. Я. Плаксієнко, Ю. А. Верига, В. А. Кулик. С.А. Карпенко. Київ: ЦУЛ, 2019. 509 с.

2. Розвиток бухгалтерського обліку на підприємствах електронного бізнесу: [монографія] / В. А. Кулик. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2017. 410 с.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ Й АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*Кулик О. В., студент,
Васильєва В. Г., к.е.н., доцент,
Університет митної справи та фінансів*

Організація обліку основних засобів на підприємстві є досить актуальним питанням, адже від якості обліку залежить і якість управлінських рішень, які будуть впливати на життєдіяльність підприємства.

Інтеграція України в світову економіку відбувається в умовах стрімкої інфляції, економічної кризи, мінливого законодавства, боротьби з корупцією, неоголошеної війни та ще й COVID-19 вніс свої корективи в економіку всього світу. Зараз більшість підприємств України потребують оновлення морально та фізично застарілих основних засобів і це найдорожча стаття витрат яку можуть без зупинки виробництва покрити тільки інвестиції. Капітальні інвестиції в підприємства України можливі при умові надання зацікавленому користувачеві прозорої та вичерпної інформації про фінансовий стан підприємства та стратегію його розвитку.

Вагомий внесок у розробку теоретичних основ та методологічних підходів до проблеми обліку й аналізу основних засобів зробили провідні вчені-економісти такі, як: Білуха М. Т., Бутинець Ф. Ф., Голов С. Ф., Грінько А. П., Кірейцев Г. Г., Кужельний М. В., Кузьмінський А. М., Лінник В. Г., Моссаковський В. Б., Огійчук Н. Ф., Пушкар М. С., Сопко В. В., Сук Л. К., Янчева Л. М., Палій В. Ф., Соколов Я. В., Шермет А. Д. та інші [1].

Думки вчених різняться щодо визначення «основні засоби», але вони всі вважають, що основні засоби складають основу господарської діяльності підприємства і є ключовим елементом процесу виробництва продукції.

Отже, основні засоби є одним із найважливіших об'єктів обліку та фінансової звітності, що характеризують загальний майновий стан підприємства та його економічний потенціал.

Принципи та методи ведення бухгалтерського обліку основних засобів визначаються та регулюються нормативно-правовими актами, які представлені в таблиці 1 [2].

Типові форми з обліку та списання основних засобів можуть застосовуватися юридичними особами, створеними відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності, а також представництвами іноземних суб'єктів господарської діяльності.

Для забезпечення конкурентоспроможності підприємства та отримання необхідної величини прибутку необхідно здійснювати постійний аналіз ефективності використання основних засобів та досліджувати фактори, які впливають на цю зміну. Проблему ефективності використання основних засобів досліджували ряд вчених, такі як: Бондар Н. М., Бондар Т. П.,

Зайцева О. Б., Ковальов А. І., Кругляк Б. С., Подольська В. О., Скиба Г. В., Яріш О. В. та інші [3].

Таблиця 1

Нормативно-правові документи обліку основних засобів

Повна назва документа	Скорочена назва документа	Ким і коли затверджено
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»	П(С)БО 7	Наказ Міністерства № 92 від 27.04.2000 р.
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда»	П(С)БО 14	Наказ Міністерства № 181 від 28.07.2000 р.
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу та припинена діяльність»	П(С)БО 27	Наказ Міністерства № 617 від 07.11.2003 р.
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів»	П(С)БО 28	Наказ Міністерства № 817 від 24.12.2004 р.
Податковий кодекс України (розділ 3, стаття 138)	ПКУ	Верховна Рада України наказ № 2755-VI від 02.12.2010 р.,
Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів	Методрекомедації № 561	Наказ Міністерства № 561 від 30.09.2003 р.
Порядок складання типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору*	Порядок № 818	Наказ Міністерства № 818 від 13.09.2016 р.
Про затвердження типових форм первинного обліку	Наказ № 352	Наказ Міністерства № 352 від 29.12.95 р.
Для підприємств, що застосовують МСФЗ		
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби»	МСБО 16	IASB; Стандарт, Міжнародний документ 929_014 від 01.01.2012 р.
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 17 «Оренда»	МСБО 17	IASB; Стандарт, Міжнародний документ 929_018. від 01.01.2012 р.
Міжнародний стандарт фінансової звітності 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»	МСФЗ 5	IASB; Стандарт, Міжнародний документ 929_023 від 01.01.2012 р.

Аналіз ефективності використання основних засобів дає можливість прийняти ефективну політику управління та своєчасно вжити заходи щодо покращення операцій з основними засобами.

До показників, які характеризують ефективність використання основних засобів, належать: фондівдача, рентабельність основних засобів, сума прибутку на одну гривню основних засобів. Найбільш загальним показником, який характеризує ефективність використання основних засобів, є фондівдача.

Головна причина зниження фондівдачі—неефективне використання основних засобів (простої обладнання, недовикористання виробничих потужностей, низький коефіцієнт змінності, наявність невстановленого обладнання і таке інше).

До показників ефективності використання основних засобів можна також віднести показник питомої ваги активної частини основних засобів у їх загальній сумі.

Отже, будь-яке зростання основних засобів розглядається як фактор, який знижує фондівдачу, проте в умовах технічного прогресу ріст основних засобів, особливо їх активної частини є закономірним явищем, тому керівництво повинно прагнути до ефективного його використання.

Також, при оцінці ефективності використання основних засобів необхідно враховувати особливості господарської діяльності, форму власності та стратегічну мету підприємства.

Література.

1. Барбой І. А. Методичні підходи до сутності та класифікації основних засобів. Наука онлайн: Міжнародний електронний науковий журнал, 2019. №11. URL: <https://nauka-online.com/ua/publications/ekonomika/2019/11/metodichni-pidhodi-do-sutnosti-ta-klasifikatsiyi-osnovnih-zasobiv> (дата звернення: 28.09.2020).

2. Онищенко В. Облік основних засобів 2020. МСFR Головбух. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/7090-oblk-osnovnih-zasobv#anc1> (дата звернення: 19.09.2020).

3. Юрчишена Л. В., Волинець С. М. Аналіз ефективності використання основних засобів на підприємстві. Електронний журнал «Ефективна економіка». URL: <http://www.economy.наука.com.ua/?op=1&z=668#:~:text=> (дата звернення: 27.09.2020).